

Burgemeester Femke Halsema verzorgt op zondag 10 november de Preek van de Leek in de Singelkerk.

Preek van de Leek 2019

Op drie zondagen in november en een in december beklimmen leden de preekstoel in de Singelkerk.

10 november **Burgemeester Femke Halsema** (1966) studeerde politieke wetenschappen. In 1998 stond ze voor GroenLinks op de kandidatenlijst van de Tweede Kamer. In 2002 werd ze fractievoorzitter. Na haar vertrek uit de Kamer werd ze o.a. bestuurder van zorgorganisaties.

17 november **Ondernemer Duncan Stutterheim** (1971) is een veelzijdige ondernemer, eigenaar van de A'DAM Toren. In 2018 kocht hij de Westergasfabriek om die te behouden voor het culturele uitgaansleven. Hij werd bekend als organisator van dansevenementen als Sensation. Duncan ondersteunt ook sociale projecten in de stad.

24 november **Joris Bijdendijk** (1983) is **chefkok** van restaurant RIJKS®. Hij begon als afwasmagazijn en leerde het vak van topkok Ron Blaauw. Op zijn 29ste had hij zijn eerste Michelinster te pakken. Drie jaar later verdiende hij er één als chefkok in RIJKS®.

1 december **Minister Sigrid Kaag** (1961) is **minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking**. Vanaf 1994 bekleedde ze verschillende functies bij de VN. Ze was o.a. regionaal directeur Midden-Oosten/Noord-Afrika voor UNICEF en leidde de VN-ontwapeningsmissie met als doel de vernietiging van de chemische wapens in Syrië.

De Preek van de Leek is een initiatief van Protestants en Doopsgezind Amsterdam.

Singelkerk, Singel 452, 17.00-18.00 uur, kerk open 16.30 uur, borrel na afloop. preekvandeLeek.amsterdam

Grunneger Dainst - Groningse Kerkdienst

Op zondag 27 oktober kunnen Groningers die naar Amsterdam zijn verhuisd en iedereen die van het Gronings houdt terecht in de Oude Lutherse Kerk op het Spui bij de jaarlijkse Grunneger Dainst. Thema: 'Leufstoet', Geloof jij het? Over het verhaal van de genezing van de verlamde. Jezus zegt: 'Sta op en loop'. Maar durf je dat ook? Wat is het verschil tussen zeggen en doen en kijken of meedoen? De liturgie is in het Gronings. Maar niet-Groningers zullen zich ook prima thuis voelen. Voorganger is de lutherse dominee Harry Donga, die zelf uit Groningen komt. Zangeres en musicus Maaïke Roelofs zingt enkele op muziek gezette gedichten van haar vader, de Groninger dichter Lerus Roelofs. Zij bracht in 2017 de cd *Lienen aan Locht* uit waarop deze liederen zijn opgenomen. Paul Prenen begeleidt haar op piano. De collecte is o.a. voor het Wereldhuis, ademplek voor migranten zonder papieren. Na de dienst wordt het Gronings volkslied gezongen en is er kofvlees & koude, koffie en Groninger koek.

Expositie

Voor en na de dienst kunnen bezoekers een selectie bekijken van het werk van fotograaf-schrijver Dirk Kome. Hij onderzocht het leven en werk van fotograaf Tonnis Post (1877-1930), die de overgang van Oost-Groningen van de 19e naar de 20e eeuw fotografeerde. Dirk Kome schreef en fotografeerde er het boek *Fotografen van de vooruitgang* over. Een expositie was te zien in het Fotomuseum in Den Haag en in Museum De Olde Wolden in Bellingwolde.

Zondag 27 oktober, Oude Lutherse Kerk op het Spui, Singel 411, 10.30 uur, kerk open 10.00 uur

Nacht van de Bijbel

Vier schrijvers gaan in gesprek over de Bijbel. Door welke passages zijn ze geraakt? Welke thema's vormen een rode draad in hun eigen werk? Verwacht verrassende gesprekken. Gasten zijn:

- **Vonne van der Meer**, zij bouwde een indrukwekkend oeuvre op. Haar werk bevat onvergetelijke personages, die verward raken in herkenbare maar nooit voorspelbare situaties. Door haar lichte toon, juist waar het om grote kwesties gaat, is zij een unieke stem in de Nederlandse literatuur.
- **Arie Storm**, hij is literatuurcriticus en schrijver. Eerder dit jaar publiceerde hij het essay *Het horrortheater van de Nederlandse literatuur*. In een interview noemde hij het Nederlandse boekenvak kinderachtig, commercieel en opportunistisch. De profetische woede van Storm ontspringt juist aan een grote liefde voor literatuur.
- **Jamal Ouariachi**, hij is naar eigen zeggen een witte, heteroseksuele Marokkaanse Nederlander. Hij schreef vier romans en daarnaast verhalen, artikelen en polemieken voor landelijke bladen. Eind oktober verschijnt zijn nieuwe roman *Herfstdraad*.
- **Anke Kranendonk**, maakte furore als kinderboekenauteur maar schrijft inmiddels voor alle leeftijden. In 2015 verscheen haar roman *Altijd vrolijk*, over een meisje dat opgroeit in een gezin dat zich volledig heeft gewijd aan het geloof in God.

Presentator Wilfred Scholten en predikant Evert Jan de Wijer leiden het gesprek.

Vrijdag 15 november, Thomaskerk, Prinses Irenestraat 36, 20.00 uur, € 10,00, kaarten via: thomasopen.nl

STADSPREDIKANT

Op naar de top

Tim Vreugdenhil is stadspredikant voor de Protestantse Kerk Amsterdam. In deze column doet hij verslag van wat hij zoal tegenkomt.

Reageren? Mail naar redactie@protestantsamsterdam.nl

Ken je iemand die de stress werkelijk voorbij is? Iemand die zich weinig gelegen laat liggen aan wat anderen van hem of haar vinden? Iemand die (dus) amper of niet aanwezig is op Instagram of LinkedIn? Iemand die anderen prioriteit geeft boven zichzelf? Iemand met een levensovertuiging die richting geeft?

Van zo iemand beweert David Brooks in zijn boek *The Second Mountain* dat hij/zij zeldzaam is in onze Westerse samenleving. NRC-redacteur Wouter van Noort schrijft dat als er in de VS een 'denker des vaderlands' gezocht zou worden, Brooks een goede kandidaat zou zijn. In Amsterdam is Brooks geen klinkende naam. Maar over de inhoud van zijn boek heb ik in onze stad tal van leuke gesprekken gevoerd.

Herkenbaar - zegt bijna iedereen.

Leven volgens Brooks is twee bergen beklimmen. De eerste berg is *all about me*, de tweede zet anderen in het middelpunt. Het boek is zowel een schuldbelijdenis ('hoe heb ik, David Brooks, die tweede berg zo lang over het hoofd kunnen zien'), als een visioen: op die tweede berg is het prachtig, zowel voor jezelf als voor de samenleving. En tenslotte is het boek een uitdaging in een sympathieke toonsoort: 'Als ik het pad naar de tweede berg kan vinden, kan iedereen het.'

Nadat Wouter van Noort zich heeft verwonderd over de elementen van het boek die hij 'typisch Amerikaans' noemt, komt hij tot een opmerke-

lijke slotbeschouwing: 'En toch. Ook hier lijkt best wat te winnen wat betreft saamhorigheid en betere onderlinge relaties. Ook hier is eenzaamheid een groeiend probleem. Zit volgens een recent rapport van TNO ongeveer zestien procent van de werkende mensen tegen een burn-out aan. De druk, zinloosheid en leegte van het Instagram-leven helpen vast niet mee. Ook hier viert het politieke tribalisme hoogtij. Elkaar weer eens stevig vastpakken, diepe, betekenisvolle verbindingen aangaan met anderen in je directe omgeving en wat minder aan jezelf denken is volgens Brooks het beste tegengif. Dat is een overtuigend pleidooi. Wat kan het voor kwaad om dit gewoon eens uit te proberen?'

PLEISTERPLAATSEN

In deze rubriek laat iedere wijkkerk van de Protestantse Kerk Amsterdam een eigen geluid horen: soms is dat een korte overdenking, een andere keer schrijft een kerk over een bijzondere activiteit. Leer de kerken van de Protestantse Kerk Amsterdam kennen, het zijn stuk voor stuk pleisterplaatsen voor de ziel.

Op zoek naar een kerk? De kleurige bolletjes op de kaart corresponderen met de kerken in de verschillende stadsdelen, zo heeft u een idee waar de kerk staat. Voor adressen zie: protestantsamsterdam.nl

Westerkerk Centrum

Cristina Pumplun missionair vicaris Westerkerk
westerkerk.nl

Het 17e-eeuwse Amsterdam met zijn nog jonge grachtengordel en de nieuw gebouwde kerken, de Zuider-, de Noorder- en de Westerkerk: het was het Amsterdam van de grote Nederlandse schilder Rembrandt van Rijn, waar hij hoogte- en dieptepunten beleefde. Rembrandt leefde het leven van een beoefend kunstenaar, een leven waarvan we wel feiten kennen, maar waarover ook mythes de ronde doen. En vragen blijven er. Hoe leefde hij bijvoorbeeld te midden van zoveel verschillende geloofsrichtingen en levensbeschouwingen in onze stad? En hoe kleurden de ervaringen van liefde en succes, maar ook verlies en faillissement zijn leven? Over zulke dingen gaat het op woensdag 30 oktober in de Westerkerk, de kerk, waar hij 350 jaar geleden werd begraven. Het wordt een avond met verhalen: over liefde, geld en kunst verteld door Ludger Smit van het Stadsarchief en over 'kettters, papen en refo's' verteld door Mirjam van Veen van de Vrije Universiteit. Mooi om daar bij te zijn: woensdag 30 oktober, 20.00-21.30 uur, Prinsengracht 277.

Keizersgrachtkerk Centrum

Daan Schut gemeentelid Keizersgrachtkerk
keizersgrachtkerk.nl

De toekomst inbeelden. Dat pakken wij met de gehele keizersgrachtkerkgemeente in de komende maanden aan. Niet met actieplannen en documenten, maar door het formuleren van een gedeelde droom en visie. We gaan verhalen delen over welke momenten in de kerk echt van waarde zijn. Deze verhalen-van-waardering worden verzameld en daarna verdiept: wat daarin maakt dit verhaal zo waardevol? Zo zoeken we naar de bloei-bevorderende factoren in die verhalen. Daarna gaan we verbeelden hoe de kerk eruit zou zien als deze factoren nog meer de ruimte krijgen. Jongerenpastor Robert Jan Nijland organiseert dit project, dat het hele seizoen loopt. Wie met de organisatie mee wil doen kan zich bij hem melden. Ieder gemeentelid wordt op de hoogte gebracht. Het project is ontstaan na een gesprek in de jongerengroep, waarin een aantal uitspraken in onze gemeente graag oud te willen worden maar dat wel spannend te vinden. U ook?

Noorderkerk Centrum

Johan Visser predikant Noorderkerk
noorderkerk.nl

Ieder mens krijgt te maken met lijden, in het klein en in het groot. De pijn en het raadsel van ons lijden roept altijd weer vragen op. Waarom is er lijden? Wat is de zin van leed dat mij treft? Wat heeft God ermee te maken? In het Bijbelboek Job worden die vragen gesteld – eerlijk, rauw, ongemakkelijk en zonder iemand te sparen, ook God niet. In de Noorderkerk staan we in het najaar in een serie van twaalf verdiepingdiensten op de zondagavond stil bij het Bijbelboek Job, om gevoed te worden met vertrouwen en inzicht om het lijden te kunnen dragen. De data, tijden en onderwerpen zijn te vinden op de vernieuwde website van de Noorderkerk: noorderkerk.nl.

Oude Kerkgemeente Centrum

Jessa van der Vaart predikant Oude Kerkgemeente
oudekerk.amsterdam

Het was alsof hij zomaar binnen kwam stampen, pochend en brallend, met veel lawaai en machtsvertoon, omhuld met een ijzeren pantser en zwaaiend met wapens. Zo levensecht speelde onze organist Matthias Havinga het stuk 'De strijd tussen David en Goliath' van Johann Kuhnau (1660-1722) onlangs in een kerkdienst in de Oude Kerk. Sommige Amsterdammers hebben hem misschien wel écht gezien: de vijf meter hoge Goliath die jarenlang in het museumcafé van het Amsterdam Museum stond, met naast hem een veel kleinere David. En raad eens wie van de twee in het verhaal de ander verslaat? Inderdaad: David. De herder

werpt slechts één steen en de reus komt ten val. Een mooi verhaal, maar het kan natuurlijk niet: een einde aan zo'n vechtmachine, oorlog, vernietiging, de macht van de dood. En toch... en toch vertellen we elkaar keer op keer dit verhaal in de kerk. In de hoop dat er een einde komt aan oorlog, vernietiging, de macht van de dood.

De Ark Noord

Elske Hörchner voorzitter kern De Ark Midden Noord
arkmiddennoord.nl

Al sinds 2013 komt eenmaal per maand op woensdagavond (20.00 uur, inloop 19.45 uur) de meditatiegroep 'Weg van leven' bijeen in De Ark. Op christelijke thema's verdiepen de deelnemers zich in de christelijke spiritualiteit onder de bezielende leiding van Rob Boersma en ds. Annemarie van Wijngaarden. Op zoek naar verbinding met zichzelf en met God. De najaars-serie 2019 dompelt de deelnemers onder in levenslessen uit de christelijke mystiek. Mystiek is de ervaringskennis van de goddelijke werkelijkheid. De komende bijeenkomsten hebben de volgende thema's: Leven in eenheid met God (16 oktober); Leven in liefde (6 november); Meditatie (27 november); en Leven in vreugde (11 december). Nieuwsgierig geworden? Wil je eens kennis maken met christelijke meditatie? Neem dan contact op met Rob Boersma, 020-490 44 17 of r.h.m.boersma@planet.nl. Ervaring niet noodzakelijk.

Bethelkerk Noord

Trinus Hibma predikant Bethelkerk
bethelkerkamsterdam.nl

In een gemeentebijeenkomst op zondag 1 september, als aftrap van het nieuwe seizoen, is in de Bethelkerk intensief gesproken over de kerkdienst qua vorm en inhoud. Het levert altijd een palet aan gevoelens en belevingen op en het is mooi om dat van elkaar te horen. Er is momenteel al een groeiende variatie aan kerkdiensten en vieringen in Amsterdam-Noord, die gewaardeerd worden door een groot deel van de kerkgangers. Na eerst wat onwennigheid merk je dat het je nieuwe impulsen en richtingen biedt, ook juist in je betrokkenheid op de omgeving en de hele wereld. Soms kun je in een kerk zomaar meegenomen worden in een geleide meditatie of al herhalend de schoonheid van een Taizé-lijk doorvoelen. Soms werpt een verhaal voor kinderen een kleurrijk licht op een Bijbelverhaal. Soms kun je je kwijt in gebeden. Kortom een grote rijkdom.

Nieuwendammerkerk Noord

Paula de Jong predikant Nieuwendammerkerk
nieuwendammerkerk.nl

November is bij ons vol gezang: liedjes van troost en tranen en van kleurrijke helden die licht brengen. Want op zaterdag 2 november verlichten wij 's avonds de kerk en de begraafplaats voor iedereen die iemand mist en wil gedenken. Het koor zal op gezette tijden Taizéliederen zingen en verder is er ruimte voor stilte. Het is dan een bijzondere ervaring in de kerk te zitten, samen, zonder woorden. Maar op zondag 3 november, tijdens de kindernevendienst, zullen de kinderen lampionnen maken en horen wat St. Maarten heeft gedaan. En een week later, op maandag 11 november, ja, dat is dag dahat mijn lichtje, dahat mijn lichtje - elf november is de dag dat onze kerk open is voor alle buurtkinderen die hun lied voor St. Maarten zingen. Ook dit is een bijzondere ervaring, om in de kerk te zitten terwijl al die zangtalenten voorbij komen en we samen genieten van vrolijkheid - en snoep.

Jeruzalemkerk West

Richard Saly predikant Jeruzalemkerk
jeruzalem-kerk.nl

Volgens de schrijvers van het rapport *De achterkant van Amsterdam* is er een 'donkere kant' aan onze 'vrijmoedige stad'. Die donkere kant heeft, aldus het rapport, vooral te maken met de cocaïnehandel die zo omvangrijk is dat er een ondermijnd effect van uitgaat. De 'onderwereld' ondermijnt de 'bovenwereld.' In de Jeruzalemkerk laten we ons dit seizoen door Jezus uitnodigen om kennis te maken met Gods Koninkrijk. Volgens Jezus is dat Rijk hier en nu aanwezig. *De Bijbel in Gewone Taal* noemt dat Rijk: Gods nieuwe wereld. In die wereld staan liefde, vrede en recht centraal. Ergens vergelijkt Jezus de aanwezigheid van Gods nieuwe wereld met zuurdeeg: iets kleins dat een groter geheel doortrekt. Niet ondermijnd maar vernieuwend. Zelf leven in Gods nieuwe wereld - Jezus volgen - geeft moed om in de stad iets van licht te verspreiden. Dat we daar in zullen groeien!

De Ontmoeting Nieuw-West

Kees G. Zwart transitiepastor De Ontmoeting en interim-predikant in Noord
deontmoeting-pka.nl

Twee weken lag Piet in het ziekenhuis, toch iets langer dan we hadden verwacht. Maar goed hij had het er prima naar zijn zin. Het idee dat er over je gewaakt wordt; problemen die door de medicatie merkbaar afnemen; de vriendelijkheid van de verpleegkundigen; meer bezoek dan als je gewoon thuis bent; de bloemen uit de kerk... Zo'n hospitaal kan best ook een pleisterplaats zijn. Voor een paar dagen is het er goed. En natuurlijk: na twee weken verlang je naar huis. Thuis is de plek waarnaar je altijd weer onderweg bent. Onderweg heb je pleisterplaatsen nodig, plekken waar je kunt bijkomen, bijtanken, herstellen. Onderweg naar huis heb je mensen nodig, 'pleistermensen'. Ze helpen je mens te zijn en mens te blijven. Twee weken lag Piet in het ziekenhuis. Wel lang, ja. Morgen kan hij gelukkig weer naar huis. Welkom thuis, Piet!

Kerkdiensten Amsterdam - oktober/november 2019

WIJK	KERK	TIJD	ZONDAG 20 OKTOBER	ZONDAG 27 OKTOBER	ZONDAG 3 NOVEMBER	ZONDAG 10 NOVEMBER
Centrum	Keizersgrachtkerk	10.30	Alain Verheij	Drs. Hanna van Dorssen	Ds. Gerhard Scholte	Pete Pronk
	Noorderkerk	10.00 18.30	Ds. Paul Visser Ds. Johan Visser	Ds. Wim Vermeulen Ds. Paul Visser	Ds. Johan Visser Ds. Paul Visser	Ds. Paul Visser Ds. Paul Visser
	Oude Kerk	11.00 18.00	Ds. Jessa v.d. Vaart Abdijvespers	Ds. Wielie Elhorst Koorvespers	Ds. Jessa v.d. Vaart Evensong	Ds. Gerhard Scholte Abdijvespers
	Oude Lutherse Kerk	10.30	Dr. Cristina Pumplun	Groninger dienst, Ds. Harry Donga	Ds. Andreas Wöhle	Ds. André v.d. Stoel
	Westerkerk	10.30 17.00	Dr. Jan Peter Schouten	Ds. P. Verhoeff Cantatedienst, Dr. Cristina Pumplun	Ds. Jan-Gerd Heetderks	Ds. Jan Offringa
	Diensten met Belangstellenden	19.00	Ds. Taco Koster	Ds. Wim Scheltens	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster
	De Waalse Kerk	11.00	Joop La Grauw	Ds. Henk Spoelstra	Ds. Nienke Meuleman	Ds. Henk Spoelstra
Noord	De Ark	10.00	Ds. Leon Rasser	Ds. Kees Zwart	Arjette Kuipers	Ds. Kees Zwart
	Bethelkerk	10.00	Ds. Paula de Jong	Ds. Wilken Veen	Ds. Trinus Hibma	Ds. Cor Ofman
	Nieuwendammerkerk	10.00	Ds. Cor Ofman	Ds. Lutzen Miedema	Ds. Paula de Jong	Ds. Wilken Veen
	Dorpskerk Durgerdam	10.30	Geen dienst	Ds. Pieter Lootsma	Geen dienst	Huub Halewijn
	Ransdorp-Holysloot	10.00	Ds. Theo Wielsma	Ds. Gerdien Neels	Ds. Bas v.d. Bent	Ds. Annemarie van Wijngaarden
	Dorpskerk Zunderdorp	10.00	Ds. Taco Koster	Ds. Dirk-Jan Thijs	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster
West	Gast-huis	17.30	Geen dienst	Heilig Vuur West Heilig Vuur Viering	Dr. Wout van der Spek (16.30)	Heilig Vuur West Heilig Vuur Viering
	Hebron	12.00	Ds. Jurjen de Bruijne	Daan Savert	Ds. Jurjen de Bruijne	Ds. Nienke Hofsink
	Jeruzalemkerk	10.00	Ds. Richard Saly	Ds. Richard Saly	Ds. Dirk de Bree	Ds. Elsbeth Gruteke
	Nassaukerk	10.30	Ds. Ole van Dongen	Ds. Lydia Meiling	Ds. Klaas Holwerda	Ds. Paula de Jong
	Westerwijk	10.30	Geen dienst	Wilna Wierenga	Kliederkerk	Koffieviering
Nieuw-West	De Opgang	10.00	Ds. Dik Fisser	Ds. Coosje Verkerk	Ds. Martijn van Leerdam	Ds. Martijn van Leerdam
	De Ontmoeting & Regenboog-gemeente in: De Ark	10.00	Ds. Anna Hoekstra	Ds. Miekie Myburgh	Ds. Miekie Myburgh	Ds. Piet Kooiman
	Slotkerk	10.00	Ds. Edith Plantier	Dr. Anneke Mooi	Egbert Fokkema	Ds. Edith Plantier
Zuid	Oranjekerk	10.00	Ds. Wielie Elhorst	Ds. André Fox	Ds. Jantine Heuvelink	Ds. Jantine Heuvelink
	Pelgrimskerk	10.30	Ds. Sieb Lanser	Ds. Sieb Lanser	Ds. Jaap Doolaard	Ds. Nelly Versteeg
	Thomaskerk	10.30	Ds. Evert Jan de Wijer	Dr. Wouter Klouwen	Cantatedienst Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Evert Jan de Wijer
	Vrijburg	10.30	Ds. Liesbeth Baars	Ds. Antje van der Hoek	Ds. Japke van Malde	Ds. Joep de Valk
	Willem de Zwijgerkerk	10.00	Drs. Hanna van Dorssen	Ds. Klaas Holwerda	Ds. Anne-Meta Kobes	Drs. Anita Winter
Oost	De Binnenwaai	11.00	Ds. Greteke de Vries	Alexander Noordijk	Ds. Margrietha Reinders	Alexander Noordijk
	De Bron	10.00	Predikant onbekend	Ds. Margrietha Reinders	Prof. Edward van 't Slot	Ds. Jan Scheele-Goedhart
	Elthetokerk	10.00	Ds. Ben van Veen	Ds. Eddy Reefhuis	Ds. Martijn van Laar	Ds. Rosaliene Israël
	Muiderkerk	10.30	Ds. Jeannette Deenik-Moolhuizen	Ds. Greteke de Vries	Ds. Greteke de Vries	Ds. Greteke de Vries
Zuidoost	De Nieuwe Stad	9.30	Samen in De Drie Stromen	Samen in De Drie Stromen	Ds. Justine Aalders	Ds. Jan v.d. Meulen
	De Drie Stromen	9.30	Ds. Renger Prent	Ds. Anne Marijke Spijkerboer	Samen in De Nieuwe Stad	Samen in De Nieuwe Stad

Adressen kerken: zie protestantsamsterdam.nl/kerken en Dankdag voor Gewas en Arbeid op woensdag 6 november: zie protestantsamsterdam.nl

De 'groene' Patriarch Bartholomeüs, spiritueel leider van 300 miljoen orthodoxe christenen, spreekt op het symposium 'Water in Times of Climate Change'.

Symposium 'Water in Times of Climate Change'

In toenemende mate behoren water en klimaatverandering tot de meest urgente vraagstukken waar samenlevingen mee geconfronteerd worden: stijging van de zeespiegel, bodemverzakking, droogte, tekort aan drinkwater en sanitatie, te veel en te weinig regenval. Het symposium 'Water in Times of Climate Change. A Values-driven Dialogue' in Amsterdam op woensdag 6 en donderdag 7 november, richt zich op deze vragen in de stedelijke gebieden van Kaapstad, Jakarta en Amsterdam. Kaapstad was onlangs de eerste grote stad die bijna zonder drinkwater zat. Jakarta is de snelst zinkende stad ter wereld, en Amsterdam is één van de laagst liggende hoofdsteden ter wereld.

Theologie van hoop

Tijdens het symposium wordt gekeken naar water als bedreiging, water als levensbron en water als reiniging - drie thema's waar de interactie met zingeving invoelbaar wordt. De eerdergenoemde vraagstukken zijn volgens de 'groene', Patriarch Bartholomeüs, spiritueel leider van 300 miljoen orthodoxe christenen, namelijk niet alleen natuurwetenschappelijk, economisch of politiek van

aard, maar vragen om een verandering van onderliggende waarden. Het symposium analyseert de vragen dan ook op een viertal niveaus: wetenschap, economie, politiek en religie. Dikwijls roepen de vragen doemscenario's op. Patriarch Bartholomeüs oriënteert ons op een perspectief van hoop, te midden van deze vragen. Geheel in lijn met de theologie van de Patriarch beoogt het symposium samenwerking te stimuleren tussen steden, overheid, bedrijfsleven, religieuze gemeenschappen, jongeren, niet-gouvernementele organisaties en academie.

De eerste dag wordt gehouden aan de Vrije Universiteit. Het ochtendprogramma is in de aula om zoveel mogelijk mensen de mogelijkheid te geven het event bij te wonen. Er zijn bijdragen van jongeren, Patriarch Bartholomeüs, professor watermanagement Jeroen Aerts, Pieter van Oord bestuursvoorzitter bij Van Oord, een bagger- en waterbouwbedrijf, kardinaal Turkson en Iyad Abu-moghli van de Verenigde Naties.

Woensdag 6, Vrije Universiteit, donderdag 7 november, ABN AMRO Zuidas, voor informatie en inschrijving: vu.nl/watersymposium

AGENDA oktober/november 2019

ZATERDAG 19 OKTOBER

Lieddag Ekklesia in Keizersgrachtkerk
Samen een dag zingen en kennismaken met nieuwe composities op gedichten van Huub Oosterhuis.

Za. 19 okt. Keizersgrachtkerk, 10.30-17.00 uur, € 25,-, opgave noodzakelijk via: secretariaat@eklesia-amsterdam.nl

MAANDAG 21 OKTOBER

Cursus Bijbelse miniaturen in De Opgang

Deelnemers lezen o.l.v. ds. Wilken Veen de hoofdstukjes over Noach, Abraham en Mozes uit het boek *Bijbelse miniaturen* van theoloog Carel ter Linden.

Ma. 21 okt en 4 nov. De Opgang, 20.00-22.00 uur, info: wilkenveen@hotmail.com

DINSDAG 22 OKTOBER

Lunchconcert in Thomaskerk

22 okt: Kooi & Bogaert: Sterre Kooi, zang, en Pieter Bogaert, piano. 5 nov: Frank Bridge pianokwartet.

Di. 22 okt. en 5 nov. Thomaskerk, 12.30-13.00 uur, thomasopen.nl

BijbelTalk in Noorderkerk

Voor de één zijn de Bijbelverhalen nieuw, voor de ander zijn ze bekend. Het is heel verrijkend om juist dan samen de Bijbel te lezen en te delen wat de één en de ander daarin hoort. Ervaar het zelf in een serie van zes avonden rond het thema 'God - toch net een beetje anders dan gedacht'.

Di. 22 okt. 19 nov. 17 dec. 21 jan. 18 feb. en 17 mrt. Noorderkerk, 20.00 uur, opgave en info:

paul.visser@noorderkerk.org, 06 419 165 07, huisvoordeziel.org

WOENSDAG 23 OKTOBER

Samen zingen in Westerkerk

Liederen zingen over herfst, vergankelijkheid en toekomst. Cantor-organist Jos van der Kooy licht de liederen toe en begeleidt op het orgel.

Wo. 23 okt. Westerkerk, 20.00-22.00 uur

VRIJDAG 25 OKTOBER

Jubileumfilm Zinema in De Ark (Noord)
De 100-ste film wordt getoond: *Alice doesn't live here anymore*. Met jubileummaaltijd.

Vr. 25 okt. De Ark (Noord), Aakstraat 60/Banne Buikslootlaan 63C, jubileummaaltijd om 18.00 uur, opgave via: pdalberts@upcmail.com, film start om 19.30 uur

ThomasFilm in Thomaskerk

Film: *Sideways*. Napraten onder leiding van ds. Evert Jan de Wijer. Met wijnproeverij.

Vr. 25 okt. Thomaskerk, 19.30 uur

MAANDAG 28 OKTOBER

Teksten voor toeschouwers

O.l.v. dramaturg en schrijver Jessica Kuitenbrouwer lezen deelnemers teksten van theaterproducties, die de komende maanden op de Amsterdamse planken komen. Voorbereiden op: *Er zal iemand komen* van het Noord Nederlands Toneel. Te bekijken op woensdag 13 en donderdag 14 november in Theater Bellevue.

Ma. 28 okt. Thomaskerk, 10.30 uur, leerhuisamsterdam.nl

Christenen in China

Avond over de omstandigheden voor christenen in China door Kathleen Ferrier en Tjeerd de Boer. Zij is deskundige op het gebied van ontwikkelings samenwerking. Hij was docent missiologie. Samen verbleven zij vanaf 2013 vijf jaar in Hong Kong en zijn daar nadien nog diverse malen geweest. Zij zijn ook goed op de hoogte van wat

Het museumuitje van de Muiderkerk is deze maand naar het pop-up museum 'Mijn Ritueel'. Zie voor meer informatie onder donderdag 31 oktober.

zich momenteel in het roerige Hong Kong afspeelt.

Ma. 28 okt. De Opgang, 20.00 uur

WOENSDAG 30 OKTOBER

Rembrandt in Westerkerk

Mirjam van Veen, hoogleraar kerkgeschiedenis, spreekt over 'Kettens, papen, refo's - de stad van Rembrandt'. Ludger Smit, samensteller van de expositie 'Rembrandt Privé' in het Stadsarchief Amsterdam, vertelt verhalen over liefde, dood, geld en kunst.

Wo. 30 okt. Westerkerk, 20.00-21.30 uur, info: westerkerk.nl

DONDERDAG 31 OKTOBER

Museumuitje Muiderkerk

Museumuitje naar het pop-up museum 'Mijn Ritueel' van het Tropenmuseum, die daarmee de buurt opzoekt. Buurtbewoners en passanten kunnen het pop-up museum gratis bezoeken en bijdragen aan de tentoonstelling door het delen van hun eigen ritueel. Zo wordt samen een tentoonstelling gemaakt van persoonlijke verhalen uit Amsterdam-Oost.

Do. 31 okt. Pop-up museum van het Tropenmuseum, 1e van Swindenstr. 469, 15.00-17.00 uur, opgave bij ds. Greteke de Vries via: predikant@muiderkerk.nl

Jubileumconcert met Vespers Allerheiligen

Jo van Beusekom, organist van de Willem de Zwijgerkerk, is 60 jaar organist. Hij begon zijn loopbaan al op 13-jarige leeftijd. Hij viert dit bijzondere jubileum met een concert in de Willem de Zwijgerkerk op 31 oktober met een muzikale terugblik op die zestig jaar. Er klinkt zowel vocale als instrumentale muziek uit de katholieke, joodse en reformatorische traditie op orgel en piano. De bijeenkomst wordt om 19.30 uur besloten met de Eerste Vespers van Allerheiligen, gezongen door Jo van Beusekom en leden van de Gregoriaanse Schola o.l.v. Tjeerd van der Ploeg. Jo van Beusekom is verbonden aan de Liberaal Joodse Gemeente in Amsterdam en de Protestantse Kerk Amsterdam.

Do. 31 oktober, Willem de Zwijgerkerk, 16.30-20.00 uur, ontvangst met borrel, daarna concert met een eenvoudige vegetarische maaltijd.

Afsluiting met Vespers. Opgave voor de maaltijd via beheerder@willemdeszijgerkerk.nl. De Vespers van Allerheiligen beginnen om 19.30 uur. U kunt ook alleen dit deel van het programma bezoeken.

VRIJDAG 1 NOVEMBER

Film op Vrijdag in Keizersgrachtkerk
Goede films met een lichtvoetige toets. Napraten na afloop en vrijdagmiddagborrel.

Vr. 1 nov. Keizersgrachtkerk, vanaf 14.15 uur koffie/thee, start film: 14.30 uur, € 2,50, keizersgrachtkerk.nl

ZATERDAG 2 NOVEMBER

Simon Vestdijk over poëzie

Aan de hand van diverse gedichten laat theoloog en poëziekenner Wessel ten Boom deelnemers kennis maken met de nog steeds actuele gedachten van Simon Vestdijk over poëzie.

Za. 2 nov. Thomaskerk, 10.30 uur, leerhuisamsterdam.nl

DINSDAG 5 NOVEMBER

Bloeiklas - Hoe bloeit vriendschap?

Goede relaties dragen bij aan gezondheid en levensgeluk. Wat zijn eigenlijk de ingrediënten voor een betekenisvolle vriendschap? Ontdek het in deze bloeiklas van de Kwekerij voor millennials (18-35 jaar).

Di. 5 nov. De Kas, Nieuwe Herengracht 18, 19.30 uur, kwekerijamsterdam.nl

DONDERDAG 7 NOVEMBER

Taizéviering in Nassaukerk

Een viering in de stijl van Taizé met meditatieve vierstemmige liederen en stilte.

Do. 7 nov. Nassaukerk, themagesprek om 19.00 uur, viering om 20.00 uur

ZONDAG 10 NOVEMBER

Matinee concert in Slotkerk

Het 150-ste matinee concert wordt gevierd met een optreden van violiste Susanne Niesporek en haar Trio Amsterdam-Berlin. Zij is als violiste verbonden aan het Koninklijk Concertgebouworkest.

Zo. 10 nov. Slotkerk, 15.00-16.00 uur, € 10,-, slotkerk.nl

Tafeltijd in De Binnenwaai

Tafeltijd is een initiatief van De Bin-

nenwaai, Kerk op IJburg en Stichting WIJdekerk voor LHBT+ers en betrokkenen of geïnteresseerden. Deelnemers nemen een gerecht mee en gaan in gesprek over zingevingsvragen.

Zo. 10 nov. De Binnenwaai, 18.00 uur

MAANDAG 11 NOVEMBER

Leeskring Muiderkerk

Samen lezen en in gesprek over het boek *Raak de wonden aan - over niet zien en toch geloven* van de Tsjechische theoloog Tomas Halik. Hij schrijft: 'Wie de pijn in de wereld niet serieus

neemt, kan God niet belijden.'

Ma. 11 nov. en 9 dec. van 13.30-15.30 uur. Opgave via: predikant@muiderkerk.nl

Bibliodrama in Noorderkerk

In vijf avonden de Bijbel door aan de hand van sprekende verhalen. Bij bibliodrama kom je zelf in actie, deelnemers ervaren door spel hoe het verhaal van toen ons nu raakt. Onder leiding van Liesbeth Voskamp, die zich in deze aanpak heeft gespecialiseerd en met medewerking van ds. Paul Visser.

Ma. 11 en 18 nov. wo. 4 dec. 15 jan. en 29 jan. Noorderkerk, 20.00-21.45 uur, aanmelden via: paul.visser@noorderkerk.org

DONDERDAG 14 NOVEMBER

Meditatie in De Binnenwaai

Ds. Lex Boot, (mede)auteur van *Handboek christelijke meditatie* komt ondersteuning geven om te ontspannen en verbinding met jezelf en God te ervaren. Hij is een autoriteit op het gebied van christelijke meditatie.

Do. 14 nov. De Binnenwaai, 19.45 uur, info: pimjonker@hotmail.com

TOT EN MET VRIJDAG 20 DECEMBER

Kunstenares Hedwig van der Heiden exposeert in het Gast-huis. 'Een gevoel van vrijheid spreekt mij zeer aan', zegt zij. 'Je kunt op velerlei manieren vrijheid verbeelden. Maar ik probeer het op mijn eigen manier te doen. Ik hoop dat de toeschouwer dit ook zo kan ervaren.'

Tot en met vr. 20 dec. Gast-huis, Arie Biemondstr. 103, iedere woensdag van 14.00-18.00 uur, ook voor koffie en gesprek

VOOR ADRESSEN VAN KERKEN EN MEER AGENDA-ACTIVITEITEN ZIE PROTESTANTSAMSTERDAM.NL

Hervormingsdag 2019 in Luther Museum Amsterdam

Op 31 oktober, Hervormingsdag, bent u van harte welkom in het Luther Museum Amsterdam. Om 17.00 uur gaan de deuren open. Rondleiding om 17.30 uur. Om 18.30 uur kunt u eten in de nabijgelegen Kas van de Protestantse Diaconie aan de Nieuwe Herengracht 18. Daar kunnen mensen die uit hun werk komen aanhaken. Om 20.00 uur is er een vesper in het museum. Daarna gelegenheid voor een tweede rondleiding voor de late gasten.

De lutherse gemeente speelt een belangrijke rol in de geschiedenis van de stad. In de 17e eeuw was een op de vijf Amsterdammers luthers. In het imposante gebouw Wittenberg zijn prachtige historische kamers en kerkschatten te zien.

Luther Museum Amsterdam, Wittenberg, Nieuwe Keizersgracht 570, luthermuseum.nl. Opgave: mirjam.nieboer@protestantsamsterdam.nl. Alle leden van de Protestantse Kerk Amsterdam van harte welkom, neem gerust iemand mee.

Studentenwoningen Diaconie

Eind oktober zal de Protestantse Diaconie groepsappartementen aanbieden aan acht studenten die zich willen inzetten voor diaconale projecten in Amsterdam. Zij krijgen daarmee de kans om waardevol vrijwilligerswerk te doen in een vormende fase

van hun leven en tegelijkertijd betaalbaar te wonen in het hart van de stad waar ze studeren. Start 1 februari 2020 (studenten kunnen er maximaal 2 jaar wonen). Vacatures voor deze plekken komen binnenkort online: diaconie.org

Regenbooggemeente in De Ark Nieuw-West

Miekie Myburgh predikant Regenbooggemeente regenbooggemeente.nl

'Een goed verhaal', dat was het thema voor de startzondagen, die we achter de rug hebben, maar ook precies wat we in handen hebben als geloofsgemeenschap. Als ik dat zeg, bedoel ik niet alleen het Woord, dat we als richtlijn en kompas in ons geloofsleven meenemen, maar ook het verhaal van de kerk als gemeenschap van mensen die er is, voor elkaar en de ander. Een voorbeeld hiervan: de actie die is gestart - met buurtgenoten - om de bibliotheek op het Sierplein open te houden. Bijzonder om te zien hoe de ene buurvrouw samen met een Marokkaanse moeder en Peter Faber (die de vergaderingen in de kerk organiseerde) en nog andere buurtbetrokkenen, elkaar vinden rond deze ene zaak. Ook dit is kerk zijn: ons betrokken weten op de buurt, waar we immers deel van uitmaken en de gemeenschap en de zaken die we belangrijk vinden.

De Opgang-Sloterkerk Nieuw-West

Martijn van Leerdam predikant Osdorp-Sloten osdorpsloten.nl

Op donderdagmorgen kun je tegenwoordig gratis koffie en thee drinken in onze kerken, in Osdorp en Sloten. Persoonlijke aandacht van gasten en vrijwilligers krijg je op de koop toe. In de ene kerk (De Opgang) kun je bovendien een spelletje doen of knutselen. In de andere kerk (de Sloterkerk) word je met een plek onder de schitterende kroonluchters beloond. Het is wel erg 1.0 allemaal, in de kerken van vandaag. Die klacht hoor ik nogal eens, vooral onder jonge (kerk)professionals. Maar misschien is dat juist nodig, in de snelle wereld van vandaag. Ontmoetingen tussen mensen van vlees en bloed. Een moment om bij te komen. Gesprekken die je uit je bubbel helpen. Gratis en voor niets. Ook in onze wijk bouwen we aan nieuwe initiatieven, en gooien we het soms over een andere boeg. Het is leuk om deel uit te maken van een nieuw project. Maar tegelijkertijd moeten zulke plekken er altijd zijn: waar je gewoon een bakje kan doen, en jezelf kunt zijn.

De Binnenwaai Oost

Alexander Noordijk voorganger De Binnenwaai debinnenwaai.nl

Een vriend van mij zei: 'Een betere wereld begint bij jezelf.' Dat is makkelijker gezegd dan gedaan, hoor ik je denken. Zoveel mensen doen andere mensen pijn en verdriet. Aan de andere kant zijn wij ook in staat om veel goede dingen te doen. Het mooiste in ons geloof is dat je als mens je steeds weer afvraagt wat nu het beste is. Om dan de wereld hier en nu een beetje positief te veranderen. Alleen dat kan je niet doen als je niet weet hoe die betere wereld er uit zou moeten zien. Graag neem ik je mee naar een tekst uit Jesaja 65:25: 'Er komt een tijd dat niemand meer kwaad doet...' Misschien heb je deze week wel een situatie waarin het lijkt of mensen rivalen en vijanden zijn. Dan is het belangrijk om even na te denken over deze tekst. De vraag en de uitdaging voor jou en mij is: Hoe kan je de angel eruit halen als je met een persoon iets hebt? Wat zou je kunnen zeggen? Ik denk dat je daar niet alleen voor staat, God kan jou en mij bijstaan om de angel eruit te halen en te helpen om de wereld om je heen positief te veranderen met de ander en met jezelf.

Elthetokerk Oost

Martijn van Laar predikant Elthetokerk elthetokerkamsterdam.nl

Voor de zomer hadden we in de Elthetokerk meerdere dagen een camera ploeg en redacteurs van de EO over de vloer. Voor het nieuwe programma 'Zie je zondag!' van NPO 2 op zondagmorgen om 9.20 uur. In dit televisieprogramma stelt presentator Marleen Stelling de vraag waarom mensen anno 2019 bij een kerk zouden willen horen. De Elthetokerk mocht de spits

afbijten. Met enige koudwatervrees gingen we met de programmamakers in zee. Redacteurs kunnen je immers al knippend en plakkend maken of breken. Maar het is mooi geworden. Drie zondagmorgens bekeken we in de kerk voorafgaand aan de kerkdienst met zijn allen 'live' de televisie-uitzending op de beamer. Mooi om te merken wat het met ons als gemeente doet. Met nieuwe ogen keken we naar elkaar, God dankbaar, een beetje trots ook wel, om bij zo'n kwetsbaar, maar mooi kerkje te horen. Ook nieuwsgerig gemaakte buurtgenoten kwamen polshoogte nemen. Kom ook gerust eens kijken!

Muiderkerk Oost

Greteke de Vries predikant Muiderkerk muiderkerk.nl

Verschillen van opvatten vinden we in de Muiderkerk vanzelfsprekend. Maar het er echt over hebben is lastig. Zijn we in de Muiderkerk 'hyper politiek correct', zoals iemand opmerkte? We zullen het merken tijdens tenminste twee avonden die we wijden aan 'De vreemdeling in onze poorten'; tijdens een Bijbelstudiegroep van oude getrouwe kerkgangers en migranten die samen het boek Ruth lezen. En, tot slot, tijdens de Musical 'De barbaren komen' (zaterdag 16 en zondag 17 november), geschreven door gemeentelid Ynze Baumfalk, waarin eeuwenlange controverses rond migratie aan de orde komen. En alle indrukken spitsen we dan toe op onze gemeente, de keuzes die we wel of niet moeten maken. Vluchtelingen, migranten - wat helpt hen ons helpen? Wat, als die hulp ten koste gaat van tijd, geld voor 'eigen' gemeenteleden of gewone Amsterdammers in de buurt? Is er verschil in onze opvang voor christen-vluchtelingen met status en niet-christen migranten zonder papieren die toch een beroep op ons doen? Spannend! Maar: noodzakelijk!

Oranjekerk Zuid

Wielie Elhorst vervangend predikant Oranjekerk oranjekerkamsterdam.nl

Regelmatig bericht het nieuws dat er nog nooit zoveel mensen op de vlucht zijn geslagen. Met golven spoelen mensen letterlijk aan op de stranden van ons continent Europa. Sommige mensen kunnen blijven, anderen worden teruggestuurd, of liever: de asielaanvraag wordt afgewezen en ze verdwijnen in een niemandsland. Overheden proberen de 'stromen' te reguleren, maar lijken daar niet in te slagen. Het roept een hoop discussie op, zeker als organisaties die deze mensen ondersteunen een appèl doen op de kerk voor bijvoorbeeld onderdak, in de kerk zelf of voor een paar dagen bij mensen thuis. Waar doe je goed aan? Het lijkt bij het huidige beleid nauwelijks nog mogelijk door de bomen het bos te zien. Ds. Rikko Voorberg, één van de initiatiefnemers achter de Vluchtkerk, zit er met zijn neus bovenop. Daarom hebben wij hem uitgenodigd ons wegwijs te maken. Hij is onze gast op maandag 18 november om 20.00 uur. Aanmelden hoeft niet maar mag wel, bij ds. Wielie Elhorst, e-mail: jhw.elhorst@gmail.com.

foto: Peter van der Wal

Vrijburg Zuid

Joost Röselaers predikant voor de Vereniging van Vrijzinnig Protestant in Vrijburg vrijburg.nl

Afgelopen september verscheen de bundel *Tolerantie in turbulente tijden*, onder redactie van Eric Cossee, Marthe de Vries en ondergetekende. In deze bundel onderzoeken wij de waarde tolerantie, een waarde die geassocieerd wordt met Nederland en zeker ook met de vrijzinnigheid. Wij staan er ons in Nederland graag op voor dat we tolerant zijn. Maar hoe tolerant zijn we werkelijk, als de tijden turbulent zijn? Als het echt iets van ons vergt? Ik denk bijvoorbeeld aan de recente gesprekken rond het boekverbod. Het is ook voor ons in Vrijburg relevant. Alleen al vanwege onze naam, die verwijst naar de drukkers in Amsterdam, die vanwege het uitzonderlijke tolerante klimaat, werk uitgaven dat elders verboden was. Maar ook vanwege de turbulente tijden waarin we leven, althans wat betreft het niveau van tolerantie in de samenleving. Is het niet aan ons om tegen de stroom in tolerantie hoog te houden? Ik zie hier graag een opdracht voor ons weggelegd.

COLUMN

Soms voel ik me een druif

Jonatan Bartling is pionier bij Zinnig Noord

Reageren? Mail naar redactie@protestantsamsterdam.nl

Wist u dat de druif (lees: wijn) en de mens al zo'n 80.000 jaar vrienden zijn? Ik niet, totdat Thijs, biologieleerling en teamlid van 'Zinnig eten', met een mini-college over de druif ons driegangendiner aftrapte. Maar kennis is niets zonder ervaring, dus hielp onze psycholoog Eva ons om zo aandachtig mogelijk een rozijn te eten. Een echte mindfulness klassieker: eerst kijken, voelen, ruiken, proeven, dan langzaam kauwen. Na het voorgerecht, in wijnblad natuurlijk, was het mijn beurt. Ik had de taak op me genomen een tekst te schrijven over de symbolische kant. Terwijl ik zat te schrijven - broodnuchter, dat zweer ik - ontstond er een ritme en een flow en voor ik wist had ik een rap

geschreven over het avondmaal en delen en breken. Voor het eerst in mijn leven.

De basisfilosofie van 'Zinnig eten' is: we doen alsof het normaal is om over zaken van het hart te spreken. En dat werkt! Met oefeningen, vragen en rituelen gaan we bij elke gang iets dieper.

Hier een deel van mijn rap.

Soms voel ik me een druif // Ik ben fris, ik ben fruitig, ik heb aardig wat pit // En het mooiste wat ik heb is wat er binnen in me zit. // Maar ik heb ook een schil en die houdt van alles buiten

// Die maakt dat ik ben wie ik ben wie ik ben // Een hoogstpersoonlijk individu // Ik ben uniek, ik ben uniek, ik ben ontzettend authentiek. // Net als jij, net als wij. // Toch drommen we meestal liever samen in trossen. // En als je flink in ons knijpt blijken we aardig hetzelfde // Zelfde kleur bloed, zelfde zorgen // Zelfde hoop, zelfde angsten voor morgen. // Allemaal hetzelfde verlangen: geliefd te worden, gezien te worden. // En om gezien te worden zal ik moeten laten zien. // Dus toon ik mijn wonden. En zie daar: een wonder. // Je ziet me... heel even maar. // Toch weet ik het zeker: we horen bij elkaar.

Jeanine Vos (27) werkt als juf van groep 8 in Woerden en woont in Amsterdam. Ze bezoekt de Oranjekerk in de Pijp en maakt daar deel uit van het team voor de kinderkerk.

'Als dochter van een dominee weet ik dat het best moeilijk is om vrijwilligers te werven voor het werk in de kerk. Daarom wist ik gelijk: ik wil een bijdrage leveren. Dat werd ons kinderkerkteam. Ik kan er mijn vaardigheden als juf goed gebruiken en ik help zo om een stukje van onze gemeenschap op te bouwen. We hebben geen vaststaand programma op de zondagmorgen, er is een verhaal en verder vullen we het zelf in. We gebruiken daarbij de methode 'Bijbel Basics', maar niet altijd. We improviseren ook. Op dit moment volgen we het leesrooster van de kerk en vertellen we de verhalen over David.

Ik wil de kinderen vooral goede herinneringen meegeven. Dat vind ik het allerbelangrijkste, dat ze later denken wat was het leuk in de kerk, daar was ik thuis, daar werd ik gezien. En ik hoop natuurlijk ook dat ze op zondag zeggen: gaan we naar de kerk?

Onze groep bestaat uit kinderen van 4 t/m 12 jaar. Op de eerste zondag van de maand hebben de tieners een eigen programma. Met Pasen hebben ze meegedaan met de Paaschallengen. Een spel waarbij er in de stad allerlei opdrachten uitgevoerd moesten worden. Het hoogtepunt was slapen in de paasnacht in de kerk. De volgende ochtend vroeg was er een ontbijt en een laatste opdracht in het Sarphatipark. Een groot succes!

Ik kwam drie jaar geleden in de Oranjekerk terecht. Iemand nam me mee. Ik sloot me aan bij de catechesegroep. Samen met leeftijdsgenoten kijken we met een open blik naar de wereld en de kerk. We praten over levensvragen, filosofische vragen, maatschappelijke vragen, soms over een Bijbeltekst. Bijvoorbeeld: hoe ben je een eerlijk mens of over vrouwen in de Bijbel. Ik voel me echt thuis in de kerk!

Hanna van Dorssen, oranjekerk.nl

Foto: Maartje Beels

HART & ZIEL

COLUMN

De kracht van kleine vrouwtjes

Margrietha Reinders is buurtdominee bij pioniersgemeente Betondorp bloeit.

Reageren? Mail naar redactie@protestantsamsterdam.nl

Als ik de supermarkt uitkom, met aan elke hand een tas vol boodschappen, zie ik haar ineens staan. Een kleine gebogen vrouw, die een beetje verloren staat te wankelen op haar benen.

Ze draagt een slobberbroek met een grote glimmende roze jas eroverheen en haar haar zit in de war. Iets in mij maakt, dat ik naar haar toeloop en vraag: 'Gaat het wel?' Ze kijkt naar mij op en haar kleine gezicht verandert in een woud van rimpels, waarin twee bruine ogen mij vol ontzetting aankijken.

Het is alsof ze elk moment in tranen kan uitbarsten, zoveel wanhoop straalt mij uit haar ogen

tegemeet. 'Ik moet eten kopen maar ik heb geen geld', zegt ze. 'Elke dinsdag krijg ik 20 euro, maar het is nu pas zaterdag en ik heb niks meer.' Haar stem piept en kraakt.

'Het is vandaag donderdag' zeg ik terug en ik zie de groeven in haar gezicht nog dieper worden. 'Ik heb niks meer' zegt ze opnieuw, 'tot dinsdag'. Ze vraagt mij niet om hulp maar ik geef het haar toch, grabbelend in mijn portemonnee. Haar gezicht klaart zichtbaar op en ze maakt zich uit de voeten, mij uitbundig bedankend, lachend met een tandeloze mond. Terugfietsend naar huis laat haar aanblik mij niet los. Wat

wil deze vrouw mij zeggen, en waarom kwam ze op mijn pad? Waarom stond ze mij letterlijk 'in de weg'? Op het zelfde moment weet ik het antwoord al.

Ik ben niet degene, die haar goed doet, maar zij mij. Want zij herinnert mij eraan, dat Gods eerste liefde uitgaat naar kleine vrouwtjes zoals zij, wat mensen ook zeggen. Niemand kan om haar heen!

Colofon

Kerk in Mokum maandblad
oktober 2019,
jaargang 10, nummer 8

Protestantse Kerk Amsterdam
Nieuwe Herengracht 18
1018 DP Amsterdam

Hoofredactie:
Hanna van Dorssen

Eindredactie agendakatern:
Baukje Bos-Burggraaff

Contact:
redactie@protestantsamsterdam.nl
of 020 53 53 704

Abonnement: Een abonnement opgeven of opzeggen doet u via abonnements@protestantsamsterdam.nl of 020 53 53 700 (9.00 uur-17.00 uur). Eenmaal per jaar wordt u uitgenodigd een vrijwillige bijdrage te betalen. Rek. nr. NL68 RABO 0373 7414 80 t.n.v. Protestantse Gemeente te Amsterdam inz. Kerkblad.

Verschijningsfrequentie:
Kerk in Mokum verschijnt 10x per jaar, 5x als blad van 14 pagina's en 5x als agenda van 6 pagina's. Het volgende nummer komt uit op 12 november 2019.

Vormgeving: Studio Edens, Amsterdam

Druk: VellendrukkerijBDU - Barneveld

 Protestants020

 ProtestantseKerkAmsterdam

protestantsamsterdam.nl

protestantse kerk
amsterdam

Pleisterplaats voor de ziel